

ningarna hunnit inskrifvas i fastighetsboken. Kontroll öfver att inskrifning i fastighetsboken verkligen egde rum borde kunna ske genom någon af rätten dertill förordnad ledamot.

Vi föreslå derfor,

att Riksdagen för sin del måtte besluta, *antingen* att fastighetsbok må ega ovilkorligt vitsord vid utfärdandet af gravationsbevis; *eller* i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville för Riksdagen framlägga förslag till lag i nämnda syfte.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 23 januari 1888.

Lasse Jönsson.

M. Dahn.

N:o 11.

Af herr **J. A. Johansson** i Strömsberg, *om ändring af §§ 11 och 59 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.*

Allt sedan rösträtten i landtkommunernas allmänna angelägenheter bestämdes efter fyrktalet, har med växande styrka den äsigten gjort sig gällande, att en inskränkning och begränsning af de större röstegarnes rösträtt vore af behovet påkallad, då, som bekant, i talrika kommuner en enda person kan mot alla öfriga röstberättigade göra sin mening gällande ej blott vid utskylders bestämmande, utan äfven vid förekommande val.

De talrika förslag om rättelse härutinnan, hvilka framlagts för Riksdagen, hafva af välbekanta skäl ej vunnit Första Kammarens bifall,

men i afseende på den kommunala rösträtten har under senaste tiden tillkommit en ny oegentlighet, för att ej säga orättvisa, som både bör och kan häfvas, oberoende af om den allmänna inskränkningen kan genomföras eller ej.

Genom förordningarna och lagarne af den 26 September 1884 samt 1 maj och 12 juni 1885 bestämdes, att tingshus med häradsfängelse samt prestgård och kyrka skola byggas och underhållas af alla, som erlægga kommunalutskylder, så att de skattskyldige deltaga i sådan kostnad för fastighet efter hela och för andra beskattningsföremål efter en fjerdedel af derå belöpande fyrktal. Men genom förbiseende skedde på samma gång ingen ändring i rösträtten, hvadan inkomstegare numera kunna rösta för hela sitt fyrktal, men slippa att skatta för mer än en fjerdedel, så snart det vid kommunal- eller kyrkostämmor är fråga om dylika besvär.

Att en sådan rösträtt icke åsyftades med de nya byggnadslagarne torde väl få anses obestriddigt, då icke skattskyldighet och rösträtt motsvara hvarandra. En person, som har t. ex. 100 fyrkar för inkomst, får rösta för hela antalet, men slipper att skatta för flere än 25. Detta är ännu obilligare än den allmänna obegränsade kommunala rösträtten, ty den åtföljes åtminstone af motsvarande skattskyldighet.

Inom talrika kommuner är ock fyrktalet för »alla öfriga beskattningsföremål», d. v. s. för inkomst, större än fyrktalet för all fastighet och här kunna således inkomsttagarne diktera besluten, ehuru de ej behöfva deltaga i utskylderna för mer än fjerdedelen af fyrktalet. Och detta vid så dryga utskylder som till en kyrkobyggnad.

För att visa, att sådana kommuner icke äro så få, har jag, enligt statitiska centralbyråns berättelse för år 1885, uppgjort följande förteckning å kommuner, der *inkomstfyrken är till antalet större än fastighetsfyrken*:

Stockholms län 19 kommuner: Lofö, Ekerö, Hilleshög, Bromma, Forsmark, Ununge, Fasterna, Vätö, Blidö, Solna, Vermdö, Djurö, Utö, Dalarö, Torö, Brännkyrka, Siklaö, Östertelge, Vestertelge.

Upsala län 8 kommuner: Bondkyrka, Söderfors, Elfkarleby, Skefthammar, Dannemora, Film, Telgelsmora, Öster-Löfsta.

Södermanlands län 7 kommuner: Tunaberg, Helgona, Östra Vingåker, Stora Malm, Malmköping, Flen, Fors.

Östergötlands län 6 kommuner: Kimstad, Kullerstad, Ekeby, Åsbo, Mjölby, Motala landtkommun.

Jönköpings län 4 kommuner: Nässjö, Hakarp, Tranås, Vallsjö.

Kronobergs län 6 kommuner: Hofmantorp, Ekeberga, Vexjö landtkommun, Stenbrohult, Aringsås, Ljungby.

Kalmar län 2 kommuner: Figeholms och Mörbylånga köpingar.

Gotlands län 3 kommuner: Othem, Klinte, Hemse.

Blekinge län 1 kommun: Lösen.

Kristianstads län 3 kommuner: Gråmanstorp, Båstad, Stoby.

Malmöhus län 8 kommuner: Råhus, Höganäs, Brunnby, Södra Vram, Bjuf, S:t Ibb, Burlöf, Lomma.

Hallands län 1 kommun: Onsala.

Göteborgs och Bohus län 17 kommuner: Färsberg, Nya Varfvet, Styrö, Lundby, Öckerö, Örgryte, Partille, Ljung, Fiskebäckskil, Grund-sund, Gullholmen, Käringön, Mollösund, Rönnäng, Klädesholmen, Kungshamn, Dragsmark.

Elfsborgs län 13 kommuner: Trollhättan, Fuxerna, Nödinge, Skallsjö, Herrljunga, Grude, Svenljunga, Södra Åsarp, Seglora, Frisla, Kinna-rumma, Kinna, Skälleryd.

Skaraborgs län 9 kommuner: Fägre, Karlsborg, Mo, Stenstorp, Nykyrka, Marum, Norra Ving, Tengene, Vara.

Vermlands län 12 kommuner: Fernebo, Nordmark, Rämnen, Kroppa, Elfsbacka, Ransäter, Grafva, Nor, Borgvik, Ed, Norra Råda, Gustaf Adolf.

Örebro län 7 kommuner: Bodarne, Skagershult, Hammar, Nora, Viken, Hellefors, Ljusnarsberg.

Vestmanlands län 10 kommuner: Kolbäck, Ramnäs, Sura, Malma, Skinnskatteberg, Gunnilbo, Hed, Norberg, Vestanfors, Vestervåla.

Kopparbergs län 9 kommuner: Falu landtkommun, Hosjö, Stora Tuna, Garpenberg, Avesta, By, Malung, Grangärde, Ludvika.

Gefleborgs län 16 kommuner: Högbo, Ofvansjö, Torsåker, Öster-Fernebo, Bollnäs, Voxna, Söderala, Norrala, Njutånger, Helsing-Tuna, Idenor, Forsa, Harmånger, Arbrå, Ljusdal, Los.

Vesternorrlands län 20 kommuner: Njurunda, Skön, Alnö, Timrå, Holm, Hässjö, Säbrå, Gudmundrå, Högsjö, Hemsö, Bjerträ, Ytter-Lännäs, Styrnäs, Öfver-Lännäs, Sångå, Sollefteå, Fjällsjö, Ullånger, Mo, Grundsunda.

Jemtlands län 17 kommuner: Hellesjö, Stugun, Bräcke, Nyhem, Ström, Frösön, Berg, Rätan, Norderön, Undersåker, Mörsil, Åre, Alsen, Mattmar, Näskott, Sveg, Tennäs.

Vesterbottens län 5 kommuner: Nordmaling, Säfvar, Löfånger, Byske, Tärna.

Norrbottnens län 5 kommuner: Arjeplog, Jockmock, Neder-Kalix, Juckasjärvi, Enontekis.

I hela riket finnas alltså 208 landtkommuner, der inkomstfyrkarne utgöra majoritet. Sådana kommuner finnas i rikets alla län, talrikast der större bruk, sågverk, fiskelägen eller stationssambällen äro belägna.

Då landtkommunerna inalles år 1885 utgjorde 2,384 är det i 8,8 procent af hela antalet, som ett flertal af inkomstfyrkar finnes. I Gefleborgs län är den 34 procent, i Vesternorrlands 32 och i Jemtlands län 30 procent.

Denna öfversigt torde mer än allt annat visa behofvet af en rättelse i påpekade missförhållanden, hvarför jag tillåter mig föreslå, att § 11 af förordningen om kommunalstyrelse på landet måtte erhålla följande lydelse:

§ 11. Röstvärdet skall beräknas efter det en hvar röstegande åsatta fyrktal; dock att, der för deltagande i sådana besvär, som åligga alla, hvilka inom kommunen erlägga kommunalutskylder, annan grund än den för utgörande af kommunalutskylder i allmänhet gällande finnes särskild stadgad, röstvärdet skall vid beslut öfver ärenden, som röra sådana besvär, beräknas efter den särskildt bestämda grunden.

I § 53 bör bland undantagsparagraferna § 11 då äfven nämnas.

Om de ändringar i fyrktals-, debiterings- och uppbördslängdernas samt debetsedelsformulären, som genom de nya byggnadslagarne blifvit nödvändiga, torde Kongl. Maj:t efter vederbörandes hörande lätt ock kunna förordna.

Stockholm den 21 januari 1888.

J. A. Johansson.